

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

UKA 2018/153
12.11.18.
Peter Olsen

Forslag til forespørgselsdebat, hvordan løser vi arbejdskraftmangelen?

(Medlem af Inatsisartut Múte Bourup Egede, Inuit Ataqatigiit)

Uanset hud- og hårfarve, øjefarve, om vi er lav eller høj er vi alle med vores varme hjerte er vores basale behov hvor i verden vi end er, det samme.

Grundet dertil er at vi alle har behov for omsorg, opdragelse, at være elsket, at have mad at spise, et trygt hjem samt selvforsørgelsesmuligheder.

Det er værd at spørge om alt ville være i det fineste orden hvis vi alle havde behov dækket. Og vil vi leve en gald liv hvis vi gjorde det? Vil livet være det bedst hvis vi alle fik vore behov mødt?

Hvis vi så kigger iblandt os i Grønland er det gladeligt og sundt at fleste af vore medborgere har et liv som de anser for at være tilfredsstillende.

Lamgt de fleste lever et stabilt tilværelse som vi har grund til at være stolte over. Inuit Ataqatigiit vil gerne benytte lejligheden til at takke alle de velfungerende familier som med deres tålmodighed, motivation og ansvarsfuldt er med til at løfte størstedelen af de ansvarsområder de til dagligt arbejder med.

Desværre er vores tilværelse dog ikke spejlblankt sådan som det også er i så mange andre lande.

Til trods for at arbejdsløshedsstatistikken viser en stadig faldende arbejdsløshed og at vi har grund til at være glade at glade over faldende arbejdsløshed, har vi – som forslagsstiller Múte B. Egede påpegede, er 2135 af vor medborgere arbejdsløse.

Inuit Ataqatigiit mener, at en arbejdsløs er en arbejdsløs for mange. Og med 2135 arbejdsløse står vi overfor en massiv arbejde for at nedbringe antallet.

Hvis vi ska nedbringe arbejdsløsheden skal vi derfor vide hvad der ligger bag den massive arbejdsløshed, hvis vi skal bekæmpe arbejdsløsheden korrekt.

I lighed med en læges diagnosticering af sin patient før lægen begynder at behandle patienten korrekt. Årsagssammenhængen for sygdommen skal vides helt korrekt før der kan findes egnet behandling.

Det er derfor, i lighed med ovenstående, vigtigt, at undersøge årsagssammenhænge af hvad der driver en til arbejdsløshed før man kan begynde at bekæmpe arbejdsløsheden.

Vores viden arbejdsmarkedet er: vi har arbejdskraftsmangel på lærere, pædagoger, læger, tandlæger, grønlandssproget ledere i administrationen, hvor vi tilmed i fiskeindustrien har måttet tilkalde udenlandsk arbejdskraft for at kunne holde produktionen kørende.

Kort sagt, årsagen til arbejdsløshed skal ikke findes i manglende arbejde, vi har arbejde nok, arbejdsløshedens vigtigste årsag er i manglende uddannelse.

Forslagsstilleren nævner også selv, at 45% af de arbejdsløse er unge mellem 18 til 34 årige. Hovedparten af disse er uden uddannelse, mange har end ikke færdiggjort folkeskolen.

Vi ved derfor allerede hvad grunden til at arbejdsløsheden er, vi har så at sige fundet "sygdommen", nemlig manglende uddannelse. Derudover ved allerede ret meget om hvad mange af de bagvedliggende årsager der ligger til grund af arbejdsløsheden, nemlig passiv forsørgelse, alkohol- og hashmisbrug, at man har været udsat for seksuelt misbrug, sagt med korte ord, mange har fået mange personlige og sociale udfordringer som overskygger al engagement.

Der er arbejde nok, men mange arbejdsløse er så udfordret af sociale problemer at de er kategoriseret som ukvalificeret til at påtage sig arbejde, og som forslagsstiller Múte B. Egede så retteligt påpeger, end ikke burde stå opført som arbejdsløse. Vi har arbejde nok, men mange ledige kan ikke tage imod ansvist arbejde grundet deres psykosociale udfordringer de døjer med.

Det er tid til ændring. Vi skal stoppe med at være ofre og begynde at påtage os ansvar for egen liv, Hvis vi skal sikre en uddannelse til fleste af vor efterkommere kan vi ikke komme udenom at sikre tilbud og tiltag om tidlige og forebyggende indsats. Fra hjem til vuggestue, børnehave til skole også videre i uddannelsesstederne. Vi skal som forældre begynde at sikre vor børn trivsel og udvikling som centrum og begynde at samarbejde med børnehaver og skoler. Udfordringer har vi nok af i børnehaver, folkeskole og uddannelsesinstitutionerne dem skal vi nu til at løfte op og rette på.

Uddannelsespapirer er vigtige, men vi skal huske på mange af vor unge også igennem flid og kundskaber klarer sig i erhvervslivet uden en uddannelsespapir i hånden. Disse unge skal vi være dygtigere til at bruge mere effektivt i erhvervslivet.

Det er ligeledes vigtigt og nødvendigt at der skal være fleksibilitet i støttemuligheder for start ups og jobs med særlige krav, dette stiller derfor krav til lovgivningsmæssige rammer der tager vare på disse hensyn.

Eksempelvis kan det nævnes at vi her i mødesalen for et par dage siden denne;

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut til EM2019 at fremsætte forslag til lov om registrerede socialøkonomiske virksomheder.

Formålet med forslaget var, at man igennem forslaget ønskede at sikre psykisk-, fysiske handikappede som ikke kan oppebære jobs under normale vilkår får mulighed for at arbejde i virksomheder som netop er gearret til at have handikappede ansat.

Med forslaget var det målet at folk som ikke kan arbejde 100% også får mulighed for yde deres bidrag i arbejdsmarkedet.

En af vores store digtere, Henrik Lund har i en digt udødeliggjort en sætning ind i mange af os:

“de som nægter at følge trit med vort evige foranderlig vejr vil en dag finde sig sakked bagud.”

Det er fuldstændig korrekt. Hvis vi skal følge hans råd, skal vi til at tag os sammen; han råder os nemlig via sin digt, at vi skal til at følge job og jagtmulighederne der hvor de er. Han råder os til at forfølge mulighederne der hvor de er, og manglende fornyelse og tilpasningsdygtighed er en skridt tættere på tilintetgørelse.

Mobilitetsfond skal derfor bruges meget mere end det er tilfældet i dag. Man kan nemlig igennem dette flytte fra et sted uden jobmulighed til andet hvor jobmulighederne er.

Det høres hyppigere at der er i højsæsonen i fiskeriet mangles arbejdskraft. Mangel på arbejdskraft betyder at man mister mange penge.

Arbejdskraftsmangelen er blevet så udbredt at man nu har været nødsaget til at hyre asiatiske arbejdskraft udefra, det er dybt kritisabel og uacceptabelt. På den ene hånd mangles der arbejdskraft og på den anden hånd udleveres der midler til arbejdsløse. Der er noget der ikke hænger sammen, det er som om kæden er hoppet af, det skal rettes op på. For at vide om sociallovgivningen er tidssvarende må vi til at undersøge lovgivningen.

Vi hører ikke mindst arbejdskraftsmangelen i byggebranchen også.

Vi mange ønsker og behov for udvikling og bebyggelser. Men mangler nogen til at bygge for os. Arbejdsgiverne siger, at grunden dertil ligger i alt for stramme lovgivning omkring ansættelse af udefrakommende arbejdskraft.

Hvis arbejdsgivernes beretning holder stik, at alt fra stramme lovgivning om ansættelse af udefrakommende arbejdskraft er en direkte årsag til lavere produktivitet, så er Inuit Ataqatigiit klar til en revurdering af lovgivningen. Inuit Ataqatigiit har ikke som sit mål at vi skal lukke os mere ind, sakke bagud eller at udvandring sker uhæmmet.

Nej, Inuit Ataqatigiits målsætning er, at vi retfærdigt, med åbenhed og på inkluderende vis at udvikle erhvervs- og arbejdsmarkedsområderne bedst muligt.

Turismen skal for os herboende grønlændere komme os til gode, det skal ikke være udefra kommende aktører som henover hovedet på os som drager nytte af turismen i Grønland. Vi kan selv.

Vi skal bruge mere af de herboende private udbydere inden for de serviceydelser administrationen efterspørger.

Vi skal ikke mindst have skabt de bedst mulige rammer og løbende udvikle rammerne for opstarts selskabernes støtte og vejledningmuligheder.

Erhvervsseminar som er blevet afholdt de senere år er vigtige og nødvendige, såsom Future Greenland.

Herunder det seneste afholdte arrangement i september kaldet "Nukiga".

Arrangementet affødte mange interessante potentialer. Jeg skal ikke komme nærmere ind på disse, man kan selv komme in i hjemmesiden Nukiga.dk og se de mange indlæg.

Til trods for at de mange erhvervsseminar og erhvervsrelateret arrangementer er vigtige, vil Inuit Ataqatigiit opfordre til at man fra centralt begynder at fokusere mere på at afholde grønlandsk-sproget arrangementer således de lokale erhvervsinteresserede også sikres bedre inddragelse.

Vi skal til at begynde at drøfte mulighederne for at man i Grønland kan allerhøjest være ledig et år.

Vi ønsker at takke Múte Bourup Egede for det yderst interessante og vigtige forespørgselsdebat. Ja, vi skal til at skabe forandringer, og skabe det rette rammer for at skabe motivation til at påtage sig anvist arbejde. Jobs skal kunne betale sig, men det kan først ske ved ændring af vores handlemønstre og ryggrads reaktioner, og komme væk fra offermentalitet, laden stå til og passivforsørgelse. Vi skal væk fra passiv offentlig forsørgelsesmentalitet. Vi skal tage ansvar for egen fremtid. Hvis vi skal forny vor svindende individuel selvrespekt og ikke mindst vor mellem menneskelige respekt og moralitet skal vi hver især påtage os ansvar for egen ansvar, det kan bedst ske igennem folkeoplysning og omsorg for hver andens velbefindende.

Motivationen for at lære og arbejde skal højnes.

Qujanaq